

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Nds/2/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200119
Dátum vydania rozhodnutia:	04.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8014200119.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: F. F., bytom H., zastúpeného JUDr. Jánom Jurčom, advokátom so sídlom v Bardejove, Partizánska č. 5, proti odporcovi: Poľovnícke združenie Delňa so sídlom v Teriakovciach, o preskúmanie rozhodnutia členskej schôdze Poľovníckeho združenia Delňa č. 2/2013 zo dňa 27.10.2013, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Prešove s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci **n i e j e d ô v o d n ý**.

Odôvodnenie

Návrhom doručeným Okresnému súdu Prešov dňa 17. decembra 2013 sa navrhovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia členskej schôdze odporcu č. 2/2013 zo dňa 27.10.2013, ktorým odporca v rámci odvolacieho konania podľa Disciplinárneho poriadku Slovenského poľovníckeho zväzu zamietol odvolanie navrhovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu výboru č. 1/13 zo dňa 27.08.2013 a toto rozhodnutie potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím výboru odporcu bol navrhovateľovi podľa Disciplinárneho poriadku Slovenského poľovníckeho zväzu uložený disciplinárny trest vylúčenia z Poľovníckeho združenia Delňa. I toto rozhodnutie žiadal navrhovateľ zrušiť.

Okresný súd Prešov (ďalej aj „okresný súd“) uznesením č. k. 21S/5/2013-19 zo dňa 8. januára 2014 postúpil vec Krajskému súdu v Prešove podľa § 250d ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s poukazom na § 246 ods. 1 OSP, § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o združovaní občanov“), § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“) a § 79 ods. 1 citovaného zákona. Podľa okresného súdu jeho vecná príslušnosť nie je založená zákonom o združovaní občanov, pretože tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov na výkon práva poľovníctva, pričom jeho vecná príslušnosť taktiež nevyplyva zo zákona o poľovníctve, zo Správneho poriadku a ani z Občianskeho súdneho poriadku.

Krajský súd v Prešove s postúpením veci nesúhlasil a podľa § 104a ods. 3 OSP predložil vyjadrenie svojho nesúhlasu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“). Z obsahu ustanovení

§ 1 ods. 3 písm. d) zákona o združovaní občanov, § 80 ods. 9 zákona o poľovníctve v spojení s § 32 ods. 1 a 2 citovaného zákona krajský súd odvodil záver, že aj po 01.09.2009 je Poľovnícke združenie Delňa so sídlom Teriakovce (ďalej len „poľovnícke združenie“) naďalej právnickou osobou združujúcou občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov a iné fyzické osoby, riadi svoju činnosť stanovami a môže mať aj svoje organizačné zložky. Preto podľa krajského súdu aj rozhodnutia orgánov poľovníckeho združenia vydané po 01.09.2009, týkajúce sa práv a povinností navrhovateľa ako člena poľovníckeho združenia, sú síce rozhodnutiami o jeho právach a povinnostiach ako fyzickej osoby, nie sú však rozhodnutiami v oblasti verejnej správy, nakoľko vzťah združenia a jeho člena je vzťahom súkromnoprávnym, upraveným stanovami. Krajský súd má za to, že vyššie uvedenými rozhodnutiami orgánov odporcu sa nerealizuje a nesleduje žiadny verejný cieľ alebo záujem, nerealizuje sa ani zákon o poľovníctve, či iný zákon, tieto vzťahy (medzi združením a jeho členmi) sú naďalej internou súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Je tiež zrejmé, že zákon o poľovníctve a ani žiadny iný zákon poľovníckym združeniam nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodovanie sporov o príslušnosť (§ 246c ods. 1 vety prvá OSP a § 104a ods. 3 OSP) dospel jednomyselne k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením predmetnej veci nie je dôvodný.

Podľa § 104a ods. 3 OSP, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú sudy nižšieho stupňa viazané.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 244 ods.1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 246 ods. 1 OSP na preskúmavanie rozhodnutí a postupov sú vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 246a ods.1 OSP miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúma, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o poľovníctve na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá

a) je neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva,

b) má sídlo na území Slovenskej republiky,

c) je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo,
d) riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 80 ods. 9 zákona o poľovníctve občianske združenie registrované na výkon práva poľovníctva podľa osobitného predpisu je poľovníckou organizáciou podľa tohto zákona.

Podľa § 80 ods. 12 veta prvá zákona o poľovníctve poľovnícka organizácia podľa odseku 9 je povinná do 31. januára 2010 uviesť svoje stanovy do súladu s týmto zákonom a predložiť jeden ich výtlačok príslušnému obvodnému lesnému úradu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. m) zákona o poľovníctve Slovenská poľovnícka komora plní úlohy na úseku poľovníctva, ktoré jej vyplývajú zo zákona a zo stanov komory; dbá pritom na to, aby boli zachované historické hodnoty a tradície poľovníctva, najmä rieši disciplinárne previnenia držiteľov poľovných lístkov prostredníctvom disciplinárnej komisie.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o poľovníctve disciplinárnym previnením je konanie držiteľa poľovného lístka, ktoré je v rozpore s týmto zákonom a nevykazuje znaky trestného činu, priestupku (§ 76) alebo iného správneho deliktu (§ 78).

Podľa § 77 ods. 2 zákona o poľovníctve disciplinárne previnenie držiteľa poľovného lístka rieši komora podľa disciplinárneho poriadku vydaného komorou a schváleného ministerstvom.

Podľa § 80 ods. 15 zákona o poľovníctve do vzniku orgánov a organizačných zložiek komory vykonáva jej činnosť Slovenský poľovnícky zväz.

Predovšetkým je potrebné uviesť, že výkon práva poľovníctva je kontrolovaný a regulovaný štátom a zákon upravujúci podmienky a pravidlá výkonu tohto práva, zákon o poľovníctve (spolu so súvisiacimi všeobecne záväznými právnymi predpismi ako je napr. zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravujúci povolenie držať a nosiť zbraň a strelivo na poľovné účely), je typická verejnoprávna norma. Okrem iného, predmetom úpravy tohto zákona je, ako určenie orgánov výkonu štátnej správy a štátneho dozoru na úseku poľovníctva (§ 71 v spojení s § 75 zákona o poľovníctve), tak i určenie spôsobu a podmienok vzniku a zániku orgánov záujmovej samosprávy na úseku poľovníctva, ktorými sú poľovnícke organizácie (§ 32 a nasl. zákona o poľovníctve).

Z obsahu napadnutých rozhodnutí orgánov odporcu vyplýva, že norma, podľa ktorej bol týmito rozhodnutiami navrhovateľovi uložený trest vylúčenia z poľovníckeho združenia, je Disciplinárny poriadok, vydaný Slovenským poľovníckym zväzom (ďalej aj „SPZ“) ako najvyšším orgánom záujmovej samosprávy, zriadeným podľa § 32 a nasl. zákona o poľovníctve. Disciplinárny poriadok slúži, prostredníctvom úpravy trestania previnení proti interným predpisom SPZ, t. j. aj proti jeho stanovám, okrem iného aj na zabezpečenie dodržiavania zákona o poľovníctve, nakoľko stanovy SPZ musia byť s ním v súlade a podliehajú schváleniu štátnym orgánom na úseku správy poľovníctva. Ako represívna norma, resp. kódex uvedenej záujmovej korporácie, slúžiaca na administratívne trestanie uzavretého okruhu osôb, založenom na ich príslušnosti k záujmovej korporácii v súvislosti so štátom regulovaným výkonom práva poľovníctva, je svojou podstatou administratívna norma. Vyplýva to z jej obsahu, ktorý má hmotnoprávny aj procesný charakter, keďže upravuje, príkladmo uvedené, určenie svojej pôsobnosti, premlčanie disciplinárneho stíhania, určenie disciplinárnych previnení, druhov trestov a spôsobu ich ukladania, úpravu procesu vedenia disciplinárneho konania, napr. obsahujúceho práva a povinnosti disciplinárne stíhanej osoby, určenie jednotlivých stupňov disciplinárnych orgánov ich zloženie a pôsobnosti, ich práv a povinností, dvojinstančnosť disciplinárneho konania, nadobúdanie právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutí, spôsob ich doručovania, práva na obhajobu stíhanej osoby a podobne.

Vo vzťahu k spomínanému charakteru poľovníckych združení je potrebné uviesť, že i tieto sú právnickými osobami, zriadenými na dosiahnutie účelu určeného zákonom o poľovníctve a podľa jeho ustanovení, pričom na základe § 80 ods. 9 zákona o poľovníctve sa i poľovnícke združenia, založené pred účinnosťou zákona o poľovníctve, t. j. podľa zákona o združovaní občanov, považujú za poľovnícke združenia založené podľa zákona o poľovníctve. To znamená, že i tieto záujmové organizácie boli povinné zosúladiť svoje stanovy so zákonom o poľovníctve (§ 80 ods. 12 zákona o poľovníctve) a podliehajú jeho režimu a to vrátane disciplinárneho trestania svojich členov, predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosť, že podľa § 80 ods. 15 zákona o poľovníctve do vzniku orgánov a organizačných zložiek komory (Slovenskej poľovníckej komory zriadenej citovaným zákonom podľa § 41 ods. 1 a nasl. v spojení s § 81) vykonáva jej činnosť Slovenský poľovnícky zväz. V tomto ohľade ide o typický výkon administratívneho trestania členov záujmovej korporácie, v konečnom dôsledku za účelom zabezpečenia riadneho a so zákonom súladného výkonu poľovníctva, a to na základe zmocnenia zákona a spôsobom, ktorý prostredníctvom schvaľovania disciplinárneho poriadku a stanov podlieha kontrole orgánov štátnej správy na úseku poľovníctva.

Je nepochybné, že návrhom napadnuté rozhodnutia orgánov odporcu, t. j. rozhodnutia vydané v rámci dvojinštančného disciplinárneho konania, majú charakter individuálneho správneho aktu, ktorý svojím enuncciátom zásadne zasahuje do práv a povinností navrhovateľa vo vzťahu k jeho právu výkonu poľovníctva v rámci poľovníckeho združenia ako záujmovej korporácie.

Z obsahu podania navrhovateľa možno zovšeobecniť, že tento napáda formálne nedostatky rozhodnutí spočívajúce v absencii skutkovej vety v ich výrokoch, namieta nedostatok právomoci orgánov odporcu na vydanie napadnutých rozhodnutí ako i procesné nedostatky spočívajúce v porušení jeho práva na obhajobu pred orgánmi predmetného disciplinárneho konania.

Je zrejmé, že v procese vydania sporných rozhodnutí právny vzťah nadriadenosti a podriadenosti medzi orgánmi odporcu, ukladajúcimi trest za disciplinárne previnenie, a navrhovateľom ako trestaným subjektom, nemá súkromnoprávny charakter, ktorý by bol založený zmluvou podľa Občianskeho zákonníka, príp. podľa inej, typicky občianskoprávnej normy, pričom napadnutým disciplinárnym konaním sa nerealizuje právo poškodenej záujmovej korporácie na vyvodenie zmluvnej zodpovednosti navrhovateľa prostredníctvom záväzkových inštitútov súkromného práva (napr. zmluvná pokuta, odstúpenie od zmluvy).

Poľovnícke združenia sú povinné zabezpečiť výkon práva poľovníctva svojich členov v súlade so zákonom o poľovníctve, preto nie je možné prisvedčiť výslovne súkromnoprávnemu charakteru vzťahov odporcu a navrhovateľa pri vyvodzovaní disciplinárnej zodpovednosti člena poľovníckeho združenia v súvislosti s výkonom jeho práva poľovníctva.

Na základe vyššie uvedeného najvyššiemu súdu neostáva iné, len ako na základe ustanovenia § 244 ods. 2 OSP v spojení s § 246 ods. 1 OSP podradiť návrhom napadnuté rozhodnutia orgánov odporcu, ako rozhodnutia orgánov záujmovej samosprávy, pod súdny prieskum správnych rozhodnutí s ponechaním vecnej a miestnej príslušnosti na prejednanie a rozhodnutie veci Krajskému súdu v Prešove, keďže samotný zákon o poľovníctve nestanovuje vecnú príslušnosť iného (ani okresného, prípadne najvyššieho) súdu na konanie v prvom stupni. V tejto súvislosti odkazuje senát i na skoršie rozhodnutie najvyššieho súdu napr. 7Nds/1/2014, 8Nds/1/2010. Z uvedených dôvodov a vzhľadom i na iné okolnosti prípadu než v prípade vedenom na najvyššom súde pod spisovou značkou 6Nds/3/2012, ako i s poukazom na aktuálnu rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, vychádzajúc najmä z právnej úpravy zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov obsiahnutej v § 1 ods. 3 písm. d/, podľa ktorej s účinnosťou od 1. septembra 2009 sa tento zákon už nevzťahuje na združovanie občanov na výkon poľovníctva, rozhodol senát najvyššieho súdu o nedôvodnosti nesúhlasu krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.